

# Besluiten, circulaires

## ALGEMENE TEKSTEN

### MINISTERIE VAN LANDBOUW EN VOEDSELVOORZIENING

#### Besluit nr. 2024-144 van 26 februari 2024 betreffende het gebruik van bepaalde benamingen ter aanduiding van levensmiddelen die plantaardige eiwitten bevatten

NOR: AGRT2321057D

**Relevante doelgroepen:** marktdeelnemers in de agrovoedingssector en uit-huiscatering; levensmiddelendistributeurs; consumenten.

**Betreft:** vaststelling van regels voor het gebruik van benamingen ter aanduiding van producten van dierlijke oorsprong en daarvan afgeleide levensmiddelen met het oog op de beschrijving, het in de handel brengen of promoten van levensmiddelen die plantaardige eiwitten bevatten.

**Inwerkingtreding:** de tekst treedt in werking drie maanden na de bekendmaking ervan.

**Opmerking:** de tekst bevat voorschriften voor het Franse grondgebied inzake het gebruik van traditionele benamingen van levensmiddelen van dierlijke oorsprong voor de omschrijving, het in de handel brengen of de promotie van levensmiddelen op basis van plantaardige eiwitten. De levensmiddelen waarop de tekst betrekking heeft, zijn die waarin plantaardige eiwitten zijn verwerkt. Zij bevat de lijst met termen die niet mogen worden gebruikt voor de omschrijving van levensmiddelen die plantaardige eiwitten bevatten (bijlage 1) en de lijst van termen die mogen worden gebruikt voor de omschrijving van levensmiddelen van dierlijke oorsprong die plantaardige eiwitten kunnen bevatten, alsmede het maximaal aandeel plantaardige eiwitten dat de levensmiddelen waarvoor deze termen worden gebruikt, mogen bevatten (bijlage 2). Zij voorziet in een clausule inzake wederzijdse erkenning waarbij producten die in een andere lidstaat van de Europese Unie of in een derde land rechtmatig zijn vervaardigd of in de handel zijn gebracht, van het toepassingsgebied worden uitgesloten. Bovendien voorziet de tekst in sancties in geval van overtreding van de bepalingen ervan, in een termijn van drie maanden na de bekendmaking ervan om de marktdeelnemers de tijd te geven om hun etikettering aan te passen, en in de mogelijkheid om levensmiddelen in de handel te brengen die vóór de inwerkingtreding ervan zijn vervaardigd of geëtiketteerd totdat de voorraden zijn uitgeput, en uiterlijk één jaar na de bekendmaking ervan.

**Verwijzingen:** het besluit wordt uitgevaardigd met het oog op de toepassing van artikel L. 412-10 van de consumentenwet in de bewoording die voortvloeit uit artikel 5 van wet nr. 2020-699 van 10 juni 2020 over transparantie van informatie over landbouw- en voedingsproducten. De tekst kan worden geraadpleegd op de website Légifrance (<https://www.legifrance.gouv.fr>).

De Minister-president,

Over het verslag van de minister van Economische Zaken, Financiën en Industriële en Digitale Soevereiniteit,

Gezien Verordening (EU) nr. 1169/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1924/2006 en (EG) nr. 1925/2006 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 87/250/EEG van de Commissie, Richtlijn 90/496/EEG van de Raad, Richtlijn 1999/10/EG van de Commissie, Richtlijn 2000/13/EG van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2002/67/EG en 2008/5/EG van de Commissie, en Verordening (EG) nr. 608/2004 van de Commissie, met name artikel 38 daarvan;

Gezien Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij;

Gezien de Consumentenwet, met name artikel L. 412-10 daarvan;

Gezien kennisgeving nr. 2023/510/F van 23 augustus 2023 gericht aan de Europese Commissie en antwoord van laatstgenoemde 22 november 2023;

Besluit hierbij het volgende:

**Artikel 1** – De bepalingen van dit Besluit zijn van toepassing op levensmiddelen die plantaardige eiwitten bevatten.

In het kader van dit Besluit wordt het volgende verstaan onder:

- (1) “plantaardige eiwitten”: eiwitten geproduceerd door of afkomstig van organismen die behoren tot alle andere rijken dan het dierenrijk;
- (2) “levensmiddelen van dierlijke oorsprong”: producten van dierlijke oorsprong en daarvan afgeleide levensmiddelen;
- (3) “wettelijke benaming”: naam van een levensmiddel die wordt voorgeschreven door de wet- of regelgevende bepalingen van de Europese Unie die erop van toepassing zijn;
- (4) “verwerking”: elke handeling die het oorspronkelijke product ingrijpend verandert, met inbegrip van verwarming, roken, uitharden, rijpen, drogen, marinieren, extractie, extrusie of een combinatie van die procedés;
- (5) “verwerkte producten”: levensmiddelen die afkomstig zijn van de verwerking van onverwerkte producten. Deze producten kunnen stoffen bevatten die noodzakelijk zijn voor de vervaardiging ervan of om er specifieke kenmerken over te dragen;
- (6) “ingrediënt”: alle stoffen of producten, met inbegrip van aroma’s, levensmiddelenadditieven en voedingsenzymen, of enig bestanddeel van een samengesteld ingrediënt, die bij de vervaardiging of bereiding van een levensmiddel worden gebruikt en nog in het eindproduct aanwezig zijn, eventueel in gewijzigde vorm; residuen worden niet als ingrediënten beschouwd.

**Artikel 2** – Onverminderd het bepaalde in de artikelen 3 en 4 is het verboden om voor de beschrijving, het in de handel brengen of de promotie van een verwerkt product dat plantaardige eiwitten bevat, het volgende te gebruiken:

- (1) Een wettelijke benaming waarvoor de voorschriften inzake de samenstelling van het betrokken levensmiddel niet voorzien in toevoeging van plantaardige eiwitten;
- (2) Een naam die verwijst naar de namen van diersoorten of groepen van diersoorten of naar diermorfologie of anatomie;
- (3) Een naam die de in bijlage I vermelde termen bevat.

**Artikel 3** – De naam van een levensmiddel van dierlijke oorsprong mag worden gebruikt:

- (1) Voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong die plantaardige eiwitten in een gespecificeerde verhouding bevatten, indien in een dergelijke aanwezigheid is voorzien bij verordening of in de lijst in bijlage II bij dit Besluit;
- (2) Voor het aanduiden van smaakstoffen of voedselingrediënten met aromatiserende eigenschappen die in levensmiddelen worden gebruikt.

**Artikel 4** – De namen genoemd in artikel 2 mogen niet worden gebruikt in de beschrijvende namen van combinaties van levensmiddelen van dierlijke oorsprong met andere soorten levensmiddelen die die levensmiddelen van dierlijke oorsprong niet vervangen, maar eraan zijn toegevoegd in de context van dergelijke combinaties.

**Artikel 5** – Producten die rechtmatig zijn vervaardigd of in de handel gebracht in een andere lidstaat van de Europese Unie of in een derde land, worden niet onderworpen aan de vereisten van dit Besluit.

**Artikel 6** – Het is verboden levensmiddelen die niet voldoen aan de in dit Besluit gestelde regels, gratis voor verkoop of distributie aan te bieden, te koop aan te bieden, te verkopen of uit te delen.

**Artikel 7** – Niet-naleving van het bepaalde in artikel 6 van dit Besluit kan leiden tot een administratieve boete van ten hoogste 1 500 EUR voor een natuurlijke persoon en 7 500 EUR voor een rechtspersoon.

Deze boete wordt opgelegd overeenkomstig hoofdstuk II van titel II van boek V van het consumentenwetboek.

**Artikel 8** – De bepalingen van dit Besluit treden in werking op de eerste dag van de derde maand volgende op de bekendmaking ervan.

Levensmiddelen die vóór de eerste dag van de derde maand na de bekendmaking van dit Besluit zijn vervaardigd of geëtiketteerd en die voldoen aan de op die datum geldende voorschriften, mogen in de handel worden gebracht totdat de voorraden zijn uitgeput, en in ieder geval niet later dan een jaar na de bekendmaking van dit Besluit.

**Artikel 9** – Besluit nr. 2022-947 van 29 juni 2022 betreffende het gebruik van bepaalde benamingen ter aanduiding van levensmiddelen die plantaardige eiwitten bevatten, wordt ingetrokken.

**Artikel 10** – De minister van Economische Zaken, Financiën en Industriële en Digitale Soevereiniteit en de minister van Landbouw en Voedselsoevereiniteit zijn ieder verantwoordelijk voor de uitvoering van dit Besluit voor zover dit binnen hun gebied valt, dat zal worden gepubliceerd in het Staatsblad van de Franse Republiek.

Gedaan op 26 februari 2024.

GABRIEL ATTAL

Door de Minister-president:  
*De minister van Landbouw en  
Voedselsoevereiniteit,*  
MARC FESNEAU

*De minister van Economie, Financiën en  
Industriële en Digitale Soevereiniteit,  
BRUNO LE MAIRE*

## BIJLAGE I

**Termen waarvan het gebruik verboden is voor de naam van levensmiddelen die plantaardige eiwitten bevatten**

- Filet;
- Lendestuk;
- Rosbief;
- Tussenrib;
- Gesneden rundvlees;
- Dikke en dunne lendenen;
- Longhaas;
- Middenrif;
- Runderbiefstuk;
- Voorvoet;
- Voorvoetbiefstuk;
- Dunne flank;
- Biefstuk;
- Kalfsoester;
- Flank;
- Gegrild;
- Lende;
- Spareribs;
- Ham;
- Slager;
- Vleesproductenmaker

## BIJLAGE II

**termen die zijn toegestaan om levensmiddelen van dierlijke oorsprong te beschrijven die plantaardige eiwitten kunnen bevatten en het maximaal aandeel plantaardige eiwitten dat mag worden opgenomen in de levensmiddelen waarvoor dergelijke aanduidingen worden gebruikt**

<i>Term of naam</i>	<i>Maximumgehalte aan plantaardige eiwitten (uitgedrukt als droge stof)</i>
Enouille	1,00 %*
Enouillette	1,00 %*
Spek (bacon)	0,50 %*
Rollade (Ballotine)	1,00 %*
Wit (gevogelte*)	3,00 %
Boudin	1,00 %*
Cervelat	2,00 %
Worstmengsel	0,50 %*
Mengsel van worst van pluimvee (****)	2,00 %
Chipolata	1,00 %*
Chorizo	1,00 %*
Chorizo van pluimvee (****)	1,5 %
Confit/lever-confit (exclusief pluimvee)	0,50 %*
Coppa	0,50 %*
Cordon bleu	3,50 %
Cornedbeef	1,00 %*
Gekookte varkensrib	1,00 %
Varkensnet	1,00 %*
Gevogeltecrapinette (****)	2,00 %

<i>Term of naam</i>	<i>Maximumgehalte aan plantaardige eiwitten (uitgedrukt als droge stof)</i>
Gekookte varkensschouder	0,50 %*
Gekookte schouder	0,50 %*
Middelgrote gezouten schouder	0,50 %*
Gedroogde schouderham	0,50 %*
(Pluimvee) schnitzel	1,00 %*
Weense (pluimveesoorten) schnitzel	1,00 %
Gekookte filet	1,00 %
Gekookte filet mignon	0,50 %*
Droge filet mignon	0,50 %*
Gerookte filet mignon	0,50 %*
Fuseau	1,00 %*
Galantine	5,00 %
Gigolette	1,50 %
Gigot	1,50 %
Gekookte ham	0,50 %*
Rauwe ham	0,50 %*
Droge ham	0,50 %*
Reims-ham	1,00 %
Bourgondische ham	1,00 %
Gemarmerde ham	1,00 %
Ham van pluimvee (****)	3,00 %
Knokkel	1,00 %*
Gekookte schacht	1,00 %*
Knack	3,00 %; **
Gevogelte-knack (****)	2,00 %
Vet spek	1,00 %*
Hamspek	1,00 %
Landspek	1,00 %
Reuzel	0,50 %*
Reuzel van pluimvee (****)	1,50 %
Longaniza	3,00 %*
Lonzo	0,50 %*
Merguès/Merguez	2,00 %*
Gesneden delen van pluimvee (****)	5,00 %*
Mortadella	4,00 %
Schouder	0,50 %
Bovenzijde	0,50 %
Nuggets (+pluimveesoorten)	3,50 %*
Korte poot	1,00 %
Medium-gezouten korte poot	0,50 %*
Korte poot à la diable	3,00 %
Pancetta	1,00 %
Pastrami	1,00 %*
Paté	5,00 %

<i>Term of naam</i>	<i>Maximumgehalte aan plantaardige eiwitten (uitgedrukt als droge stof)</i>
Paupiette:	6,00 %
- van (+ soorten) (met uitzondering van pluimvee)	3,00 %
- meer dan (+ soorten)	0,50 %*
- traditioneel	2,00 %
- pluimvee (****)	
Gezouten varkensvlees	0,50 %*
Medium-gezouten korte ribben	0,50 %*
Gekookte borst	0,50 %*
Gerookte borst	0,50 %*
Droge borst	0,50 %*
Rillettes	1,00 %*
Rosette	1,00 %*
Gekookte braad	0,50 %*
Gezouten braad	0,50 %*
Salami	1,00 %
Worst	3,00 %
Kookworst	0,50 %* (1)
Gebakken worst	0,50 %* (1)
Gegrilde worst	0,50 %* (1)
Elzas gerookte worst	0,50 %*
Lorraine-worst	0,50 %*
Toulouse-worst	0,50 %*
Droge worst	1,00 %*
Cocktailworst	3,00 %** (2)
Gekookte worst	3,00 %** (2)
Elzas-worst	3,00 %;**
Elzasser-worst	3,00 %;**
Lyon-worst	3,00 %;**
Weense worst	3,00 %;**
Frankfurter	3,00 %;**
Straatsburg-worst	3,00 %;**
Worst van pluimvee (****)	2,00 %
Saucisson	5,00 %
Kooksaucissonworst	0,50 %* (1)
Gebakken saucisson	0,50 %* (1)
Gegrilde saucisson	0,50 %* (1)
Droge saucisson	1,00 %*
Lyon-saucisson	1,00 %*
Brioche-saucisson	3,00 %** (2)
Gekookt gevogelte-saucisson (****)	2,00 %
Droog gevogelte-saucisson (****)	3,00 %
Landelijke terrine	5,00 %
Bretonse terrine	5,00 %
Ardennterrine	5,00 %
Leverterrine	5,00 %
Hamterrine	5,00 %
Jura-terrine	5,00 %
Grootmoederstijl terrine	5,00 %
X-terrine (X is de naam van een soort)	5,00 %
X-terrine (X is de naam van een soort)	5,00 %

<i>Term of naam</i>	<i>Maximumgehalte aan plantaardige eiwitten (uitgedrukt als droge stof)</i>
(Pluimvee) tournedos (****)	1,00 %*
Ventrèche	0,50 %*
Gemarineerd (+ soorten) vlees	2,00 %
Naam van slachtafval (+ soorten) gemarineerd	2,00 %
Weens pluimvee (****)	3,50 %
Vloeibaar heel ei/gedroogd heel ei	0,10 %
Vloeibaar eigeel/gedroogd eigeel	
Vloeibaar eiwit/gedroogd eiwit	
Omelet	1,00 %

(\*) Het gehalte aan plantaardige eiwitten is uitsluitend afgeleid van de specerijen en aroma's in het product.

(\*\*) Waarvan 1 % uitsluitend afkomstig mag zijn van de in het product aanwezige specerijen en aroma's.

(\*\*\*) Waarvan 1,5 % uitsluitend afkomstig mag zijn van de in het product aanwezige specerijen en aroma's.

\*\*\*\* "pluimvee": pluimvee en alle soorten pluimvee (kalkoen, kip, eend, parelhoender, kwartel, duif.)

(1) Nog eens 2 % van het plantaardige eiwit mag worden toegevoegd voor producten die in een ingeblikt gerecht zijn verwerkt.

(2) De toevoeging van plantaardige eiwitten tot een totale limiet van 7 % (met uitzondering van eiwitten uit specerijen en aroma's) is toegestaan voor producten die in een ingeblikt gerecht zijn verwerkt.